

Прозивник аутора

МОЋ РЕЧИ

Миљан Пауновић (Зајечар, 1977)

Живи и ради у Београду. По образовању је дипломирани политиколог. Новинарством се бави од 2001. године. Писао је за разне портале и новине, од којих је најзначајнији недељник НИН. На сајту www.miljan-paunovic.com објављује своје крими и трилер приче, репортаже и путописе.

Оснивач је и главни уредник независног портала Медија Старт Инфо (Media Start Info). Тренутно је професионално ангажован и пише за портал Biznis.rs.

Члан је Независног удружења новинара Србије (НУНС).

Аутор је романа „Соба тајни“ (2017) и „Тунели прошлости“ (2021). Бољевачкој публици је његов књижевни рад представљен пролећа 2024. године.

НЕЗАБОРАВ

Јелица Илић (Вршац, 1970)

Филозофски факултет, Универзитета у Београду, смер историја, завршила је 1997. године. Запослена је у Народном музеју Зајечар од 2003. године. Пре тога радила је у више основних и средњих школа. Води историјску збирку музеја и музејску библиотеку. Од 2014. године виши је кустос, а од 2022. године у звању је музејског саветника. Ауторка је и коауторка више монографија, приређених књига, каталога збирки и изложби, као и неколико десетина стручних радова. Област интересовања: привредна, културна и здравствена прошлост Тимочке крајине, посебно током последње две деценије XIX и прве две деценије XX века, као и биографије значајних Тимочана.

Првенствено као историчарка, посвећена изучавању прошлости нашега краја, гостовала је више пута у Јавној библиотеци „Бољевац“, као ауторка изложбе о Ртњу и породици Минх, а потом и на панел-дискусији посвећеној 140-огодишњици Тимочке буне. Њен истраживачки рад увек буди интересовање, тако да је опредељујемо за сталног сарадника установе.

Александар Митић (Лесковац, 1981)

Српски историчар и писац из Лесковца. До сада је објавио четири научне студије, две ауторске и две коауторске. Такође објавио је више десетина радова у домаћим и иностраним научним зборницима. Један је од оснивача јутјуб канала *Огњило*. Поред историје, поља интересовања су: археологија, етнологија, етимологија, митологија и антропологија.

Марко Хубер (Београд, 1976)

Независни истраживач из Београда. Један је од оснивача јутјуб канала *Огњило*, а пре тога је две године водио канал *Чачкалица* промовишући српску историју, традицију и културу, кроз истраживања литературе и на терену, сакупљање народних предања и презентацију научних истраживања. Поља интересовања: историја, археологија, народна предања и етнологија.

ВРЕМЕ ПРОШЛО ВРЕМЕ САДАШЊЕ

Јелена Марковић (Косовска Митровица, 2003)

Одрасла је у Косовској Митровици. Књижевност је заволела још у основној школи захваљујући наставници српског језика. Тада почиње да пише и писање јој до данас остаје хоби. Завршила је друштвено-језички смер Гимназије у Косовској Митровици 2022. године, а сада је студент треће године међународних студија на Факултету политичких наука у Београду.

Раде Јанковић (Бољевац, 1956)

У Бољевцу је завршио основну школу и гимназију. Дипломирао је на Правном факултету у Београду 1981. године. У Општинском суду у Бољевцу радио као приправник, стручни сарадник и судија до 1992. године. Од априла 1993. године до данас бави се адвокатуром.

Објављивао у дневној штампи: *Данас*, *Глас Црногораца*; у недељницима: *Погледи*, *Тимочка крими-ревија*; у часописима: *Бранич*, *Развитак*; на сајтовима: *Видовдан*, *Борба за веру*, *Фонд Слободан Јовановић*. Аутор је више студија и књижевних остварења: *Црна књига Црноречја*, *Глуво доба*, *Доба раз-ума: псеудоморфоza православља у последњим временима*, *Како упокојити вампира или Естетизација злочина као ишчезавање*

*стварног из стварности, Корак ка Антихристу, Похвала
љигавости.*

Његову поетску збику “Бесмртне ране”, представили смо
бољевачкој публици децембра 2024. године.

СВЕТ У МЕНИ

Радовановић Маја (Зајечар, 1988)

Живи у Бољевцу и ради у бољевачким основним школама као професор српског језика и књижевности. Обично ћете је видети у друштву својих ученика које подстиче да пишу, изражавају своја размишљања путем стихова, да трагају за изразом неизрецивог. Као песникиња, Маја Радовановић нам се представила у Библиотеци збирком *Далеко у себи*. Добитник је више песничких награда, међу којима се истиче награда Књижевног друштва “Запис” Горњи Милановац на конкурс најлепша песма на српском језику “Лирски кругови 22” Удружења књижевника Србије. Књижевна заједница Крагујевац је објавила Мајине песме у едицији “Песме посебног надахнућа” у оквиру Пете међународне манифестације “Писмо Ћирилово”. Недавно је освојила друго место на конкурс “Градови од стихова” Удружења “Писци и књижевност Хрватске”. Мајине песме су објављиване и у другим зборницима поетских радова. Један од таквих је и зборник “Синђелићеве чегарске ватре”. Као професор, истражује методе и моделе рада са ученицима који ће градиво српског језика и књижевности усвојити без муке и задршке.

Мајини радови објављивани су и у претходним издањима Годишњака Јавне библиотеке “Бољевац”.

Као представник локалне самоуправе у Управном одбору наше установе, чини и део Издавачког одбора Библиотеке, односно Уређивачког одбора Годишњака. Пре свега је изузетан сарадник коме прилазимо са неподељеним поверењем.

Михајло Васиљевић (Сомбор, 1997)

Млади књижевник са дипломом Економског факултета у Суботици. Тренутно живи у Борчи. Аутор је књига *У пролазу, Сечиво, Зб(и)рка, Дијагноза и Огољен*. Његово стваралаштво представили смо у Библиотеци Средње школе “Никола Тесла”, Бољевац октобра 2024. године.

Путем друштвених мрежа промовише своја поетска достигнућа негујући дневну комуникацију са публиком која, коментарима и реакцијама, сведочи настајању песничког израза <https://www.instagram.com/mihajlovazbrka/> .

Радмило Жикић (Бољевац, 1954)

Одрастао је у Боговини, где је завршио основну школу, а потом средњу електротехничку школу у Зајечару. Радио је у системима територијалне одбране и заштите и Полицији. Данас је пензионер. Пасионирано прати филм, музику и књижевност.

Жељка Здравковић (Бор, 1990)

Основно академско образовање стиче на Пословном правном факултету у Београду. Диплому мастер менаџера здравствене заштите и напредних пракси стиче на Здравтвеном пословном факултету у Ваљеву 2022. године. Даље школовање и професионални развој наставља на докторским студијама Факултета Медицинских наука Универзитета у Крагујевцу, где тренутно развија иновативне моделе здравствене заштите.

Своју сврху и животни позив пронашла је као инструктор јоге и стваралац програма телесних и менталних пракси које доприносе здрављу и унутрашњем складу.

Своје духовно путовање започела је још у средњој школи. Како се од најрањих школских дана бавила спортом, а посебно атлетиком, технике јогичког дисања су биле те које су правиле разлику у постигнутим резултатима на такмичењима. Још у средњој школи се среће са књигом Јасмине Пуљо *Јога хармонија духа и тела* и тада почиње њена дубока трансформација. Са деветнаест година почиње активно да се бави јогом у клубу “Змај” и паралелно изучава борилачке вештине и неколико система вежбања.

Јуна 2024. године у Јавној библиотеци “Бољевац” говорила је о постизању хармоније духа и тела представљајући своју збирку песама “Катета Усне”.

ИСКРИЦЕ

Власта Н. Ценић (Топличко Кочане, надамак Ниша, а још ближе Дољевцу, 1957)

Пише за децу и вечиту децу. Воли став Исака Башевиса Сингера: „Не пишемо само за децу већ и за њихове родитеље. И они су озбиљна деца“. Пише, пре свега, поезију. Подугачак је списак књига које је преписао из срца. Чак или тек 25 књига. Последња књига „Загрл`те их, песме моје“ (ИК „Пчелица“, Чачак, 2024) у којој су оде песницима српске књижевности за децу. Посебна особеност су му стихови на дијалекту југа Србије. Дијалекат је наш извод из матичне књиге рођених. Изгубимо ли матерњи говор, нећемо знати ко смо и чији смо! Најпознатије књиге на призренско-тимочком дијалекту су му „Бате ће се жени“ и „Село сас један падеж“.

Заступљен у више антологија поезије за децу. И сам антологичар, нпр. „Мој отац храни птице“, цветник песама о оцу. Неколико његових песама је компоновано за децје музичке фестивале.

Записивао народне умотворине југа Србије, идејни творац и организатор манифестације „Сусрети просветних радника књижевних стваралаца за децу“ и манифестације „Кочићеви дани у Кочану“.

Члан Удружења књижевника Србије и члан Удружења новинара Србије. Радио као професор српског језика у Основној школи „Вук Караџић“ у Дољевцу, и за то награђиван као Најбољи наставник на простору бивше Југославије и Најбољи едукатор Србије, а носилац и књижевних награда: „Булка“, „Гордана Брајовић“, „Златно Гашино перо“, „Наиса“, „Момчило Тешић“...

Живи у родном Кочану испод брда Рујника. Дане му улепшавају унук Новак, супруга Свилка, син Иван и снаја Ивана. И три свете реке Србије: Јужна Морава, Топлица и Пуста река.

Ана Плавшић (Београд)

Српска књижевница, уредница, веб новинарка и менторка писања. Дипломирала је на Економском факултету Универзитета у Београду. Завршила је онлајн курс креативног писања Бранда Скихорса и писања новела Кристине Лопез. Њене песме су објављене у зборницима у Србији, Босни и Херцеговини и Црној Гори. Добитница је прве награде Удружења независних писаца за песму *Море* 2019. године и награде за најромантичнију љубавну

песму *Када би ми рекао* Клуба уметничких душа Мркоњић Града 2020. године. Песма *Када би ми рекао* објављена је у зборнику "Лирска круна". Септембра 2022. године је објавила књигу за децу *Авантуре младог Милисава*. Организаторка је концепта „Караван Милисава” којим посећује школе по Србији и упознаје ученике са својом књигом. Промотивне радионице Ана Плавшић је одржала у Основној школи “9. српска бригада” у Бољевцу фебруара 2024. године.

Ауторка је електронске књиге *Савладајте уверења која вас коче да пишете*, главног слогана Дечјег фестивала *Опленац – У здравој средини расту здрава деца* и менторског програма писања књиге.

Петар Андрејевић (Подгорац, Општина Бољевац, 2014)

Ученик је петог разреда Основне школе „Ђорђе Симеонових” у Подгорцу. Почео је да пише у петом разреду, а у читању ужива откад је научио прва слова. Посебно је заинтересован за хаику поезију. Илустрације му не представљају проблем због његовог талента за сликање. Петар не може издвојити свој омиљени предмет јер је за све области подједнако заинтересован и ужива у откривању нових ствари и знања. Учесник је бројних такмичења, постиже изузетан успех у школи, а поред тога, има изражену емпатију према особама у свом окружењу.

Даница Балашевић (Бор, 2013)

Чим је научила да пише, почела је да записује своје мисли. Још у првом разреду основне школе прикључила се рецитаторској секцији. Своја умећа огледа на такмичењима и конкурсима. Песме су јој објављиване у Ђачкој торбици, часопису Основне школе “Ђорђе Симеонових”, Подгорац. Прву похвалу је добила 2021. године и од тада их ниже.

Аутор ликовних радова

Стокић Драган Рајачки (Неготин, 1951)

Добитник је неколико награда за стрип и илустрацију међу којима се истиче трећа награда за илустрацију европског огранка компаније „Едгар Рајс Бероуз“. Учествовао је на великом броју изложби у Београду, Зајечару, Лесковцу, Неготину, Крагујевцу, Цириху, Роршаху. Његов стрип „Валандо“ публикован је средином осамдесетих у бољевачком „Вал стрипу“. Нацртао је и три епизоде стрип серијала „Тарзан“, од којих једну по сопственом сценарију, а остале по сценаријима Светозара Обрадовића и Душана Вукојева. Урадио је читав низ епизода серијала „Нинџа“ и стрип „Ненад“ за „Дечје новине“. Почетком двехиљадитих, радио је на серијалу „Дивља магија“. Учесник је многих ликовних колонија и аутор самосталних ликовних изложби. И даље је изузетно активан као стрип-цртач и ликовни уметник. Уметнички радови Драгана Стокића Рајачког могу се видети на многим јавним местима у Зајечару и другде.

Несебично је подарио неколико својих ликовних радова да украсе странице “Ртањских искри – 2023”, а **почетком 2024. године смо уприличили изложбу стрип-радова Драгана Стокића Рајачког и бољевачког стрипа “Вал” у Малој сали Културно-образовног центра.**

Том приликом смо посетиоцима изложили и целу стрип збирку коју поседује Јавна библиотека “Бољевац”.

САДРЖАЈ

Зорица Масловарић РЕЧ УРЕДНИКА	3
МОЋ РЕЧИ	5
Миљан Пауновић ЧАРОЛИЈА РТЊА	7
НЕЗАБОРАВ	17
Јелица Илић БОЉЕВАЧКА ПОРОДИЦА РИСТИЋ	19
Александар Митић ПОРЕКЛО И ДЕЛО ПОСЛЕДЊЕГ СРПСКОГ ЦАРА ЈОВАНА НЕНАДА	29
Марко Хубер ШЕСТАР – АЛАТ, СИМБОЛ И ЈЕЗИЧКО СЕЋАЊЕ НА ДРЕВНУ ХАРМОНИЈУ	43
ВРЕМЕ ПРОШЛО ВРЕМЕ САДАШЊЕ	49
Јелена Марковић ОВО НИЈЕ МОЛБА	51
Раде Јанковић ОТВОРИ, СТАНО, КАПИЈУ ГРАДСКУ.....	53
ЦИГАНКА ЈЕ ГАТАЛА У ТРАВИ	54
УДАЈЕ СЕ ЧУЧУК СТАНА	57
ЈЕДНО ОБИЧНО ПОПОДНЕ НА БАБА ФИНКИ	58
ТАМНА ЈЕ НОЋ	59
СВЕТ У МЕНИ	63
Маја Радовановић КАЗНА	65
Михајло Васиљевић ВРТИ СЕ ПЛОЧА	67
Радмило Жикић СМЕМ ЛИ	71
МИЛО МОЈЕ	72
НЕМОЈ	73

ЖЕЉА	74
ЗАХВАЛНОСТ.....	75
ЖЕНО	76
Жељка Здравковић	
БЛОГ 1	77
БЛОГ 2	80
БЛОГ 3	81
КАЗНА	83
КРИЛА	86
ИСКРИЦЕ	89
Власта Н. Ценић	
ДВА СУНЦА МОГ ДЕТИЊСТВА	91
Сећања	91
Моја мајка Јаворка	92
Књижевна вечера	96
Мој отац Никола	97
Тужна песма	100
Ана Плавшић	
МАЈКИН ГЛАС	103
КОКОШКА ЕМИЛИЈА	104
Петар Андрејевић	
НЕШТО	107
ЖИВОТ	107
ЖУТА ТАЧКА	108
Даница Балашевић	
ПРИРОДА ЈЕ ТУЖНА	109
ТРАЖИМ РАЗУМЕВАЊЕ	110
ЗНАК ПРИЈАТЕЉСТВА	111
Прозивник аутора	113
Садржај	121

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

82

РТАЊСКЕ искре : годишњак Јавне библиотеке "Бољевац" за
2024. годину /

главна и одговорна уредница Зорица Масловарић.

- 2022.

- Бољевац :

Јавна библиотека "Бољевац", 2023 - (Зајечар : Happy Trend).

- 24 cm

Годишње.

ISSN 2956-2074 = Ртањске искре

COBISS.SR-ID 116050697